

Betingelse, som jeg ligeledes betragter som nødvendig for at kunne give mit Samtykke til denne Lov, er, at Bestyrelsen i de forskjellige Kjøbstæder sikkes, forinden Loven træder i Kraft, og at den rundt om i Landet normeres efter visse bestemte Regler, der sikke Kjøbstæderne den fuldstændigste mulige Myndighed for deres Communalrepræsentation. Det forekommer mig, at disse to Ting, Indførelsen af en bedre Communalforfatning i selve Byerne og en Bestemmelse om, hvor stor Byernes Myndighed er, er et nødvendigt Skridt, der maa gaae forud for denne Lov. Jeg vil hermed ingenlunde sige, at man ikke skulde lade dette Lovudkast gaae til anden Behandling, thi det forekommer mig, at man ved denne og navnlig i det Udvalg, der vil blive nedsat, meget godt kan indbringe dette Spørgsmaal, og at man altsaa, inden man gaaer over til at antage Lovudkastet, paa det Nøieste kan overveie, hvilken og hvor stor Myndighed der bør tillægges de enkelte Kjøbstæder. Jeg har saaledes i Realiteten Intet mod dette Lovudkast, forudsat at der sikkes den kommunale Bestyrelse for de enkelte Kjøbstæder den fornødne Myndighed. Det, som der mulig endnu kunde være tilbage at ønske, det er, at det ikke bliver Amtmanden alene, der, naar der opstaaer Uenighed med Hensyn til Afgjørelsen af visse omstridte Spørgsmaal, kommer til at afgjøre, hvad der er Ret eller ikke, men at man idetmindste forunder enhver, om jeg tør kalde det, Protest, der indkommer fra 3 Medlemmer af den samlede overordnede Communalbestyrelse, den samme Ret, som man tillægger Amtmanden, nemlig at Sagen kan indantes til Regjeringen. Jeg erkjender, at det er meget uheldigt uden Nødvendighed at indblande Regjeringen i kommunale Anliggender. Jeg troer, at man i Regelen rolig kan overlade Communerne deres egen Bestyrelse; men paa den anden Side troer jeg, at Amtmandens Tilstedeværelse under disse Former er heldig, idet han i visse Henseender vil optræde upartisk mellem de stridende Parter, men dette udelukker ikke, at han til en enkelt Tid kan afgive en Resolution, eller ialtfald gjøre en Indstilling til Regjeringen, der er mindre heldig, og i saa Tilfælde mener jeg, man bør tilstaae 3 Repræsentanter, naar de ere

enige, den samme Ret, som man vil tillægge Amtmanden, nemlig at kunne indante Sagen til Regjeringen. Jeg skal saaledes tillade mig at anbefale Sagen til at gaae til anden Behandling, og jeg haaber da, der vil blive nedsat et Udvalg, der kan tage de mange vigtige Spørgsmaal, som det forekommer mig, der bør afgjøres, under Overveielse.

Thune: Efter de Udtalelser, der have fundet Sted, kan jeg fatte mig meget kort, da Endeel af det, jeg havde at sige, tildeels er fremhævet. Jeg troer, at det første Spørgsmaal, vi maae gjøre os ved Modtagelsen af denne Lov, er, om der er følt en stærk Trang til den saavel for Byernes som for Landets Bedkommende, men efter Alt, hvad her er udtalt, synes det ikke, som om denne Trang har været stærkt tilføede. Det synes, som om Kjøbstædernes Befolkning havde ventet, at Indførelsen af Grundlovens 8ste Paragraph skulde finde Sted paa en anden Maade enten ved at der i Hensyn til Circularet af 19de Mai 1855 tilskrives dem en større Repræsentation i Tilfælde af, at de skulle træde sammen med Landbefolkningen, eller ogsaa, at der dannedes særegne Byraad, bestaaende af Delegerede fra de forskjellige Kjøbstæder, som omfattede større Kredse, indbefattende flere Amter. Det synes, som om Kjøbstæderne med en vis Frygt imødesee denne Lov, da de som før nævnt ville blive i en født Minoritet i de nye Amsraad. Nu skulde man troe, at Landbefolkningen vilde modtage Loven med Velvillie, men dette er ingenlunde Tilfældet; der er fremhævet her, at den frygter for Valgmaaden i den, idet den nemlig troer, at de større Landeieendomsbesiddere ville faae temmelig overveieende Indflydelse, at de saaledes i de Tilfælde, hvor de gaae sammen med Byernes Delegerede, som man frygter ofte vil ssee, altid ville have Overvægten over de mindre Landeieendomsbesiddere, og det synes, derfor, at den samme Frygt, der er herskende fra Bybefolkningens Side, ogsaa paa en Maade og af andre Grunde gjør sig gjældende fra Landbefolkningens Side. Nu kan vel den ærede Minister sige: „Ja, det er Fordomme“, jeg indrømmer, det er meget muligt, at det er Fordomme — og at der kan være Fordomme